

ע"פ 5680/17 - אסרף אבו עצא נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5680/17

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערער:

אסרף אבו עצא

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 5.6.2017 בת"פ 60990-05-16 שניתן על ידי
כבוד השופטת ד' כהן

תאריך הישיבה:

כ"ז בניסן התשע"ח (12.4.2018)

בשם המערער:

עו"ד יוסי זילברברג; עו"ד עמרי שטרן

בשם המשיבה:

עו"ד אפרת גולדשטיין

בשם שירות המבחן:

גב' ברכה וייס

פסק-דין

השופט נ' סולברג:

1. ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטת ד' כהן) בת"פ 60990-05-16 מיום 5.6.2016; בגדרו נגזר על המערער עונש של 5 שנות מאסר בפועל, מאסר על-תנאי ופסילת רישיון נהיגה למשך 26 חודשים. בנוסף, חויב המערער לשלם פיצוי כספי למתלוננת.

רקע ועיקרי כתב האישום המתוקן

2. המערער הורשע על-פי הודאתו, שהתקבלה במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בסיוע להתפרצות לבית שאינו בית מגורים וגניבה מתוכו, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, היזק במזיד לרכב ונהיגה בפסילה. יחד עימו הורשע גם סאלח בן סקר אבו רקייק (להלן: אבו רקייק) במספר עבירות שבוצעו כחלק מאותו אירוע.

3. על-פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 20.5.2016 נסעו המערער, אבו רקייק ואחרים שזהותם אינה ידועה (להלן: נוסעי הרכב) ברכב בבאר שבע. נוסעי הרכב השתמשו ברכב כדי לנפץ חלון ראויה של בית עסק ולגנוב מתוכו ציוד ספורט. עובד של החנות הזעיק את המשטרה וניידת מוסווית הגיעה למקום. המערער ברח, באמצעות רכב, מהניידת המוסווית ומניידת נוספת שהצטרפה למרדף, תוך שהוא נוהג ברכב בפראות רבה ובצורה מסוכנת. לבסוף, סטה המערער לנתיב הנסיעה הנגדי, והתנגש בחוזקה ברכב שבו נסעה מרים עטיה (להלן: המתלוננת). המתלוננת פונתה באמבולנס לבית החולים כשהיא סובלת מחבלות וכאבים. הציוד שנגנב מבית העסק הוחזר לבעליו, אך ניזוק בחלקו. כמו כן, נקטע חלק מאצבעו של אבו רקייק.

עיקרי גזר הדין של בית המשפט המחוזי

4. בראשית דבריו עמד בית המשפט על הרשעותיו הקודמות של המערער, בכללן, מספר עבירות חמורות (חומרה הנוגעת הן לרכוש, הן לגוף) בקשר לשימוש בכלי רכב. בית המשפט בחן את תסקיר שירות המבחן בו הומלץ על הטלת עונש מוחשי על המערער, לצד פיצוי כספי ועונש צופה פני עתיד; כן הומלץ כי גורמי שב"ס יבחנו את שילובו בטיפול במסגרת מאסרו. המלצות התסקיר נסמכו על מאפייני אישיותו של המערער וכן על עברו הפלילי. עוד סקר בית המשפט תסקיר משלים שהוגש ביחס למערער ובו הומלץ על הטלת עונש מוחשי כמאסר בפועל וכן נמסר כי המערער השתלב בתכנית טיפולית וכי הוא מגלה הבנה ראשונית לקשייו.

5. בבוחנו את מתחם הענישה ההולם לעבירות, עמד בית המשפט על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, תוך הדגשת הסיכון הרב שנוצר מנהיגתו הפרועה של המערער. עוד עמד בית המשפט על מדיניות הענישה הנוהגת, וקבע בהתבסס עליה, ועל מכלול נסיבות ביצוע העבירה, כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-6 שנות מאסר. בית המשפט דן בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה וציין כי עברו הפלילי של המערער, הכולל עבירות תנועה מסכנות חיים, עומד לחובתו. מנגד, ציין בית המשפט לקולא את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות של המערער. בשקלול הנתונים, קבע בית המשפט כי עונשו של המערער יעמוד על 5 שנות מאסר בפועל, מאסר על-תנאי ופסילת רישיון נהיגה למשך 26 חודשים. כמו כן חויב המערער לשלם למתלוננת פיצוי כספי בסך של 3,500 ₪.

מכאן הערעור שלפנינו.

עמוד 2

עיקרי טענות הצדדים בערעור

6. המערער טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שגזר עליו עונש ברף הגבוה של מתחם הענישה. לטענתו, ראוי היה להעניק משקל רב יותר להליך הטיפול המשמעותי אותו הוא עובר, להחזרת הציוד הגנוב לבעליו, להודאתו בעבירות, ולצער שהביע על מעשיו. עוד טוען המערער כי שגה בית המשפט בהבחנה בינו לבין אבו רקייק, והשית עליו עונש חמור במידה משמעותית מעונשו של האחרון.

7. בדיון שנערך ביום 12.4.2018 טענה ב"כ המדינה כי יש לדחות את הערעור בשל הסיכון הרב שהמערער יצר בביצוע העבירה, עברו הפלילי העשיר והחלק היחסי הגדול שלו באירוע. עוד ציינה, כי המערער הביע רצונו בעבר בפני ועדת השחרורים להשתקם, ואולם רצון זה לא מומש בפועל וכי במקרה הנוכחי הוא אף לא שילם את הפיצוי הכספי שבו חויב. לבסוף ציינה ב"כ המדינה כי טענותיו של המערער נשקלו בבית המשפט המחוזי, וכי הן נלקחו בחשבון בעת קביעת העונש.

דיון והכרעה

8. דין הערעור להידחות. הלכה פסוקה היא, כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את דינו של מערער, ואינה נוטה להתערב בעונש שנגזר על-ידי הערכאה הדיונית, זולת בנסיבות חריגות שבהן נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש חורג באופן קיצוני מהענישה המקובלת במקרים דומים: "זאת, על אחת כמה וכמה כאשר העונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית אינו חורג מהרף העליון שלגביו הסכימו הצדדים להסדר הטיעון. במקרים מסוג זה, נדרשות נסיבות מיוחדות וחריגות עוד יותר כדי להצדיק התערבות בעונש שנגזר" (ע"פ 9048/11 מוחמד נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (24.5.2012); ענייננו אינו בא בגדר אותם חריגים. גזר הדין מדוד ושקול, והתחשב בכל השיקולים שנמנו בערעור. בסיכומי של דבר, לא נטען בערעור אלא שהמשקל שניתן לכל שיקול אינו משקל הולם, אך אין די בכך כדי להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בגזר הדין.

9. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הרבה בנהיגה פרועה ומסכנת חיים: "המציאות היומיומית בכבישים אינה בטוחה מטבעה, ועל כן יש להחמיר עם אלו המעלים את רמת הסיכון בה באופן משמעותי. דברים אלו נכונים אף ביתר שאת בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, תוך התעלמות מהוראות השוטרים לעצור, לגביהן נקבע כי נדרשת ענישה משמעותית ומרתיעה" (דנ"פ 404/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (15.4.2015)). במקרה דנן, המערער השתמש ברכבו ככלי לפריצה לחנות, ונהג בו בפראות רבה תוך התעלמות בוטה מהוראות השוטרים. בכך סיכן המערער את שלום הציבור, סיכון שאף התממש בחלקו, עת פגע המערער ברכבה של המתלוננת וגרם לפציעתה ולפציעתו של אבו רקייק.

10. אין בידינו לקבל את טענת המערער ביחס לפערי הענישה בינו לבין אבו רקייק. גם אם נכון היה להשית עונש חמור יותר על אבו רקייק, הרי שהשניים הורשעו בעבירות שונות, וחלקם בביצוע עבירת התעבורה מסכנת החיים היה שונה באופן מהותי, המערער כזכור הוא שנהג ברכב במהלך האירוע. יתרה מכך, לעקרון אחידות הענישה חשיבות רבה, אך כפי שנפסק "עקרון אחידות הענישה אינו חזות הכל. השיקול בדבר אחידות הענישה הינו שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול על מנת להגיע לתוצאת מאוזנת המגשימה את תכלית ההגנה על עניינו של הציבור והפרט" (ע"פ 7350/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (14.1.2013)). משנמצא כי העונש שנגזר על המערער

הולם ואינו מצדיק את התערבות ערכאת הערעור, אין די בנסיבות העניין בטיעון הנסמך על שיקולי אחדות הענישה כדי לשנות ממסקנה זו.

11. ראינו לציין לחיוב את ההליך השיקומי שאותו עובר המערער. עם זאת, אין די בעצם קיומו כדי להצדיק את התערבותה של ערכאת הערעור בגזר הדין. אנו מקווים כי המערער יתמיד בהליך השיקום, לקראת עתידו שעודנו לפניו.

12. נוכח האמור, הערעור נדחה.

ניתן היום, ב' באייר התשע"ח (17.4.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט
